

15.1.2019 poliisiasiain neuvottelukunnan kokouksen pöytäkirja

Aika	15.1.2019 klo 9.07 - 10.30
Paikka	Eduskunta nh Tervaleppä
Jäsenet	Nimi Jari Ronkainen Katja Hänninen Ari Jalonen Marisanna Jarva Seppo Kolehmainen Risto Lammi Antti Lehtisalo Sirpa Paatero Minna-Liisa Rinne Päivi Räsänen Arto Satonen Mari-Leena Talvitie Jari Pajunen

1 Kokouksen avaus

Kokouksen puheenjohtaja avasi kokouksen klo 9.07

2 Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin muutettuna. Päätettiin keskustella esitysten välissä poliisin ajankohtaisista asioista.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin

4 Hybridiuhkien torjunta ja sisäinen turvallisuus

Sisäministeriön hybridiasioiden päällikkö Tiina Ferm piti alustuksen hybridiuhista. Suomessa on hyvät lähtökohdat hybridiuhkien torjuntaan. Vaikuttamisessa käytetään usein kiilastrategiaa, jossa yhteiskunnallisia jakolinjoja pyritään vahvistamaan ja osapuolten erilaisia näkemyksiä vahvistamaan. Useiden kansainvälisten raporttien mukaan lähiajan kehitystrendi hybridiuhkien osalta ei poikkea aiemmasta. Suomeen kohdistuva informaatiovaikuttaminen on ollut varsin maltillista. Hybridiuhkien tunnistaminen on kuitenkin tärkeää ja sitä tehdään useiden toimijoiden toimin. Hybridikeinojen käyttö uhkaa myös sisäistä turvallisuutta, heikentää yhteiskunnan resilienssiä ja koheesiota. Tämän ennaltaehkäiseminen onkin yksi tulevan EU-pj asiana. EU-tason koordinaatiota hybridiasioissa parannetaan.

Alustuksen jälkeen keskusteltiin muiden maiden vaaleihin kohdistuneesta vaikuttamisesta ja muista mahdollisista valtioihin kohdistuvista vaikuttamisen keinoista. Keskusteltiin myös GPS häirinnästä.

5

Poliisin ajankohtaiset asiat

Poliisiylijohtaja Kolehmainen kertoi neuvottelukunnalle ajankohtaisista julkisuudesta esillä olleista seksuaalirikosilmiöistä. Tietoverkot ovat yksi merkittävä tapa vaikuttamiskanava rikoksissa. Keskusteltiin ulkomaalaisten tekemistä rikoksista. Keskustelussa todettiin, että poliisin ja muiden toimijoiden resurssit ovat tärkeitä rikosten ennaltaehkäisyssä ja esitutkinnassa. Myös moniammatillinen yhteistyö on tärkeää. Keskustelussa nousi esille myös poliisin toimimalliset resurssitarpeet ja miten lisäresursseilla pystyttäisiin parantamaan turvallisuutta.

6

Sisäinen turvallisuus

Sisäministeriön kansliapäällikkö piti alustuksen sisäisen turvallisuuden tilasta. Sisäisen turvallisuuden arvoketju pohjalta sisäministeriön keskeiset havainnot liittyvät neljään asiaan: 1) turvattomuuden tunne ja avun saanti 2) rikollisuus 3) tapaturmat sekä ihmisen ja luonnon aiheuttamat onnettomuudet 4) yhteiskuntarauha ja vakaus.

Tiedonvälityksen nopeus ja avoimuuden jatkuva kasvu lisäävät tietoisuutta turvallisuusuhkista ja yleisistä epävarmuustekijöistä. Sosiaalisen median kasvava ja muuttuva merkitys muuttaa sekä journalismin tekemisen tapoja sekä sitä, mistä ihmiset hakevat informaatiota. Sosioekonomiset sekä päihde- ja mielenterveysongelmat kasautuvat edelleen samoille väestöryhmille, samoin turvattomuuden kokemukset. Nämä vaikuttavat turvattomuuden tunteeseen.

Nuorten ikäluokkien pienentyessä edelleen kokonaisrikollisuuden väheneminen todennäköisesti jatkuu. Alkoholi ja muut päihteet selittävät jatkossakin suurta osaa väkivallastamme. Väkivallan kokonaismäärä todennäköisesti vähenee. Rikollisuudesta toteutetaan yhä suurempi osa tietoverkkoa hyödyntäen: joidenkin arvioiden mukaan tietoverkoissa toteutetaan rikoksia jo enemmän kuin fyysisessä maailmassa.

Väestön keski-ikä nousee Suomessa EU-maista nopeimmin. Väestön ikääntyminen ei tapahdu tasaisesti kautta maan vaan harvaan asuttujen alueiden väestö vanhenee. Työ- ja liikenneturvallisuus ovat kehittyneet parempaan suuntaan, arjen tapaturmat kasaantuvat yhä riskiryhmille.

Viranomaisten toimintaan luotetaan toistaiseksi. Väestön luottamus viranomaisiin heijastelee yleistä yhteiskunnallista kehitystä ja arvojen moninaistuminen tulee heikentämään luottamusta. EU Suomen tärkeimpänä turvallisuusyhteisönä on isojen haasteiden edessä. Maahanmuuttajiin kohdistuvat epäluulot, rikokset ja väkivaltainen ekstremismi ovat kasvavia ilmiöitä lisääntyneen maahanmuuton aikakaudella. Terroriuhka pysynee jatkossakin koholla Euroopassa. Terrorismi vaikuttaa ensisijaisesti pelon ja turvattomuuden tunteen kautta yhteiskuntarauhaan ja vakauteen. Arvomaailmaltaan sirpaloitunut yhteiskunta on haavoittuvampi tarkoitukselliselle ja väärään tietoon perustuvalla informaatiovaikuttamiselle.

Lähialueiden turvallisuus ja globaalit ilmiöt ovat vaikuttaneet poliisin toimintaympäristön muutos. Sisäministeriön tavoitteena vähintään 7850 poliisia.

Alustuksen jälkeen keskusteltiin Ranskan mellakoinnista, nuorten päihteiden käytöstä ja tietoverkkoja hyödyntävistä petoksista.

7

Muut asiat

Ei muita asioita.

8

Seuraava kokous

Pöytäkirja

SM191162

00.01.05.00

25.07.2019

SMDno-2015-937

Päätettiin, että tätä kokous oli neuvottelukunnan toimikauden viimeinen. Puheenjohtaja esitti neuvottelukunnan jäsenille kiitokset aktiivisesta keskustelusta.

9

Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 10.30

Sihteeri

Jari Pajunen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Sisäministeriö 25.07.2019 klo 12:23. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaimosta.

Liitteet

Pidetyt esitykset jaettiin 15.1.2019 sähköpostitse